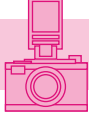

IV. MAKİNA TASARIM VE İMALAT TEKNOLOJİLERİ KONGRESİ KONYA' DA DÜZENLENDİ

haber

IV. Makina Tasarım ve İmalat Teknolojileri Kongresi, TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Konya Şube yürütücülüğünde 24-25 Kasım 2007 tarihlerinde Konya'da gerçekleştirilmiştir.

İlgili kurum ve kuruluşlardan temsilcilerin, meslektaşlarımız ve öğrencilerimizin katılımıyla gerçekleştirilen etkinliğe, 485 akademisyen ve delege katılmıştır. Kongrede, "Makina İmalat Sanayii Sektör Araştırması" konulu bir özel oturum yapılmış; 7 oturumda sunulan 28 bildiri, "Tasarım Özel Oturumu"nda gerçekleştirilen 5 sunum ve "Küreselleşmenin Makina İmalat Sektöründeki Etkileri ve Son Beş Yıldaki Gelişmelerin Türkiye'ye Yansıması" konulu panelde küreselleşmenin sektöre etkileri tartışılmıştır.

Türkiye'de makina imalat sanayinin içinde yer aldığı sanayinin bütününe bakıldığında. 1963-1977 arasında uygulanan Beş Yıllık Kalkınma Planları'nda "teşvik tedbirleri" ile yatırımlara kaynak aktarımına olanak sağlanmış ve sanayinin "lokomotif sektör" olduğu ifade edilerek hızlı büyüme oranları ve sanayileşmeye öncelik verilmesi gibi uzun erimli hedefler belirlenmiştir. Ancak 1980 sonrasında ekonominin neo liberal politikalarla küreselleşme süreçlerine uyum programları doğrultusunda yeniden yapılandırılmasına yönelik Türkiye ekonomisinde ihracat modeli esas alınmıştır. Bu bağlamda KİT yatırımları durdurulmuş, büyük ölçekli sanayi kuruluşları ile stratejik kuruluşlar özelleştirilmiş, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanmış ve kaynak tahsisi artık piyasalar yoluyla sağlanmaya başlanmıştır. Öz kaynaklardan çok ithal kaynaklar girdi olarak kullanılmış, küresel güçlerin dayattığı iş bölümü

ile fason üretim ve taşeranlaşma imalat sanayine egemen kılınmıştır.

Sanayimizin gelişmesine öncülük yapan makina imalat sektöründe, küresel ekonominin etkileri büyük çapta görülmekte, bu etkiler sektörün daha fazla katma değer yaratmasını önlemektedir. Makina imalatında tasarımın, Ar-Ge ve teknolojik gelişmenin rolü yaşamsal boyuttadır. Bu noktada kongrenin amacı, yapısal değişimi sağlayacak Ar-Ge çalışmalarının tasarımda ve imalat teknolojilerindeki önemini vurgulamak, kurumlar arası işbirliği ihtiyacını ortaya koyarak süreci etkileyen faktörleri değerlendirmek olarak ortaya konulmuştur. Bununla paralel olarak makina tasarım ve imalat teknolojileri alanındaki ilerlemelerin izlenmesi ve deneyimlerin paylaşılması, makina imalat sektöründe ülkemizde yaşanan sorunların ortaya konularak çözüm yollarının araştırılması için tartışma ortamının oluşturulması hedeflenmiştir.

Yukarıda belirtilen tespitler ışığında, IV. Makina Tasarım ve İmalat Teknolojileri Kongresi, TMMOB Makina Mühendisleri Odası adına Konya Şube yürütücülüğünde 24-25 Kasım 2007 tarihlerinde Konya'da gerçekleştirilmiştir.

İlgili kurum ve kuruluşlardan temsilcilerin, meslektaşlarımız ve öğrencilerimizin katılımıyla gerçekleştirilen etkinliğe, 485 akademisyen ve delege katılmıştır. Kongrede, "Makina İmalat Sanayii Sektör Araştırması" konulu bir özel oturum yapılmış; 7 oturumda sunulan 28 bildiri, "Tasarım Özel Oturumu"nda gerçekleştirilen 5 sunum ve "Küreselleşmenin Makina İmalat Sektöründeki Etkileri ve Son Beş Yıldaki Gelişmelerin Türkiye'ye Yansıması" konulu

panelde küreselleşmenin sektöre etkileri tartışılmıştır.

Etkinlikte, tasarım ve imalat alanında geleceğe yönelik öngörülerin, araştırma konularının ve ülkemiz üzerindeki yansımalarının yanı sıra makina tasarım ve imalat teknolojileri alanında, kuramsal ve uygulamalı

çalışmalar kongre ortamına taşınmış; makina imalat sektörünün özellikleri dikkate alınarak yaşanan sorunların ve olası çözüm önerilerinin tartışılması için ortam yaratılmış; sektörü ilgilendiren gelişmeler ve sorunlarla ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

SONUÇ BİLDİRGESİ

Kongrede düzenlenen panel, tasarım özel oturumu, sunulan bildirimler, yapılan tartışmalar sonucunda kamuoyuna aşağıdaki tespit ve öneriler yapılmıştır.

- Ülkemizin kalkınma stratejileri ulusal bilim, teknoloji, yenilenme politikaları temellerine oturtulmalıdır. Böylesi bir stratejide yerli yatırımcı özendirilmeli ve korunmalı, katma değeri yüksek ileri teknoloji isteyen alanlarda yapılacak yatırımlar desteklenmelidir.
- Devletin ekonomide yönlendiriciliği artırılmalıdır. IMF, Dünya Bankası, DTÖ gibi finans kuruluşlarının yönlendiriciliği ile ardı ardına çıkarılan yasalar ve özelleştirme uygulamalarıyla, sanayi tesislerimiz ve kamusal varlıklarımızın yağmalanmasına son verilmelidir.
- AR-GE ve İnovasyon için hazırlanan Yasa Tasarısı bütünüyle büyük işletme ve yabancı yatırımların AR-GE merkezleri içindir. Tasarı, uluslararası sermayenin AR-GE çalışmalarını Türkiye'de sürdürmesine ve elde edilen sonuçların dışarıda kullanılmasına yöneliktir. Bu da fason imalatın bir başka alanda sürdürülmesi ve AR-GE kaynaklarının dışa bağımlı kılınmasının bir başka yoludur.
- Diğer taraftan KOBİ kredilerinin artması, küresel rekabete giremeyen KOBİ'lerin işletme sermayesinde açıklarını kapatmalarına ve daha çok borçlanarak ürün maliyetlerini yükseltmelerine zemin hazırlayacaktır. Yatırım kredileri, KOBİ'lerin bugünkü kriterleri içerisinde çok az firmaya şans tanımaktadır.

Firmalarımızın çoğu katma değeri düşük ve düşük-orta kategorilerdeki teknolojilerde makinalar imal etmekte, bir bölümü de tamamen fason üretim yapmaktadır. Orta-ileri teknoloji aşamasına ulaşan firma sayısı ise yalnızca 50'dir. Böylece sadece bu firmalar küresel rekabette yer alabilmektedir. Sektörün bütünü itibarıyla bakıldığında ise, mevcut durum sektörün güçlü olmasını ve üretim yapısını katma değeri yüksek üretime doğru çekmesini mümkün kılmamaktadır.

- Makina imalatında daha yüksek katma değer ancak AR-GE alt yapısının geliştirilmesi ve özgün tasarım yeteneğinin oluşturulması ile gerçekleşecektir. Bu da sektörde kalifiye işgücünün istihdamını zorunlu kılmaktadır. Ancak Türkiye'deki işletmelerin büyük bir bölümünü oluşturan 200.000'i aşkın küçük ve orta ölçekli sanayi kuruluşlarında hala mühendis istihdam geleneği oluşturulamamıştır. Daha yüksek katma değer oluşturulması ve imalat sanayinin öncelikli sektörlerinin desteklenmesi zorunludur. Yani AR-GE'ye ve eğitime ayrılan pay yükseltilerek gelişmiş ülkeler seviyesine çıkarılmalı, yeni ürün tasarımları yapılmalı ve özgün ürünün tekno ekonomik kapasitedeki tesislerde imal edilmesi sağlanmalıdır.
- Ar-Ge çalışmalarının makina imalat sanayisindeki önem ve önceliğine karşın gelişme iç açıcı değildir. Ar-Ge'nin GSMH içindeki payı % 0,8 dolaylarındadır. Bu payın sektörde asgari % 1,2'ye çıkarılması zorunludur.

• Sektör uygulamaları özelinde devlet, üniversite, araştırma kurumları, meslek odaları, üretici dernekleri ve sektördeki işletmeler arasında koordinasyonu sağlayacak yapılanmalara yer verilmelidir. Bu bağlamda Teknopark uygulamaları ile Organize Sanayi Bölgeleri'ne odaklanacak kümeleşme çalışmalarının doğru uygulamalarla sürece katkısı sağlanmalıdır.

• Sanayi KOBİ'lerinin % 46,5'inde mühendis istihdamı yapılmamakta, % 22,3'ünde ise yalnızca bir mühendis çalıştırılmaktadır. Firmalar bir yandan maliyet/kalite optimizasyonu yaparak rekabet yarışına girmek isterlerken, maliyetleri düşürerek kalifiye işgücünü en alt düzeyde tutmaktadırlar. Mühendislik hizmetlerine en fazla ihtiyaç duyulan bu sektörde, mühendis istihdamı asgari düzeyde tutulmaktadır. Firmaların % 42'sinde hiçbir AR-GE çalışması yapılmamaktadır. Üretime yönelik firmaların yalnızca % 17'sinde AR-GE bölümü bulunmaktadır. Bu durum küresel rekabet koşullarında zorlu bir mücadele veren KOBİ'lerin taşeronlaşmasını hızlandırmaktadır.

Mühendislerin, sanayinin oluşturduğu toplam katma değerden aldıkları pay % 35,2 oranında azalmıştır. Bu azalma mühendislerin daha fazla yoksullaşmasına yol açmıştır. Mühendislik ücretleri, geçim standartları endeksine göre son 10 yıl içinde %56,8 oranında düşmüştür. Bu durumda AR-GE alt yapısının oluşturulup geliştirilmesi ve küresel rekabete girilmesi oldukça zor görünmektedir. Sanayinin bütününde ve sektörde mühendis istihdamı artırılmalıdır.

•Bu noktada tasarım ve özgün ürün üretimi zorunlu bir rekabet önceliği getirmektedir. Özgün ürün yaratmanın yolu ise AR-GE alt yapısını oluşturmak ve tasarıma giden süreçte mühendislik hizmetini yetkinleştirmekten geçmektedir. Bunun için de uzman

kadronun oluşturulması temel eğitimden başlayarak üniversite, oradan da meslek içi eğitime ve işletmelerin nitelikli kadro istihdamına kadar uzanan bir ulusal yol haritasının çizilmesi zorunludur.

• İmalat sanayinde ve özellikle makina imalat sanayinde, tasarımı öncelikle ders programlarına ekleyecek bir üniversite yapılandırılması ve sanayi-üniversite işbirliğine yönelik koordinasyon zorunludur, bunun gerekleri yerine getirilmelidir.

**TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ
ODASI**

Duyuru !

Üyelerimizle ilgili evlilik, doğum, vefat, terfi, işyeri değişikliği haberlerini Odamıza bildirmenizi bekliyoruz.